

PETER SVETIK – ODLIKOVAN S ČASTNIM ZNAKOM SVOBODE REPUBLIKE SLOVENIJE

Anton Prosen

Predsednik republike dr. Janez Drnovšek je na slovesnosti dne 23. 12. 2003 v Veliki dvorani Predsedniške palače vročil Srebrni častni znak svobode Republike Slovenije, ki sta ga letos prejela Planinsko društvo Kamnik in Rudarska godba Hrastnik. S Častnim znakom svobode Republike Slovenije pa so bili odlikovani gospod Jože Arzenšek, gospod Rado Jenko, gospod Štefan Mauri, mag. Milenko Rosić, gospod Peter Svetik, gospod Lojze Motore ter predstavniki Delavske godbe Trbovlje, Pevskega društva Lira ter Pokrajinskega arhiva Maribor.

Kot vidimo, je bil med odlikovanci tudi naš stanovski kolega Peter Svetik. V nadaljevanju si pogledjmo utemeljitev in obrazložitev za odlikovanje (<http://www.up-rs.si/>).

Predsednik Republike Slovenije gospod dr. Janez Drnovšek na podlagi sedme alineje prvega odstavka 107. člena Ustave Republike Slovenije, pete alineje 3. člena ter tretje alineje 4. člena in 7. člena Zakona o odlikovanju častni znak svobode Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/92) odlikuje s Častnim znakom svobode Republike Slovenije

gospoda **Petra Svetika**

za dosežke na geodetskem področju, požrtvovalno delo pri uresničevanju projekta GEOSS in za dejanja kulturno-turističnega pomena.

Predlog za odlikovanje je podalo Društvo za razvoj in varovanje GEOSS-a, podprla pa Komisija za odlikovanja predsednika republike.

Gospod **Peter Svetik** se je ukvarjal z geodezijo, informatiko, kartografijo, urejanjem prostora in dokumentacijo. Sodeloval je pri več strokovnih raziskavah, nekaj jih je izvedel samostojno. Celotni slovenski prostor zadevajo projekti Register območij teritorialnih enot in Evidenca hišnih števil ter projekti kulturno-turističnega značaja: Slovenska geodetska zbirka na gradu Bogenšperk, Geometrično središče Slovenije, Tristoletnica Valvazorjeve Slave in drugi. Pripravil je več turističnih priročnikov in napisal nekaj knjig in prispevkov s področja informatike, urejanja prostora, kulture in turizma.

Že več kot 20 let pa vodi projekt GEOSS. Vanj je vložil izjemno veliko prostovoljnega dela in materialnih sredstev. S svojimi ljubiteljskimi aktivnostmi v najžlahtnejšem pomenu je med pomembnimi graditelji slovenske samozavesti in ustanovitelji ter vodji turistične zamisli na širšem

območju GEOSS-a. Njegova zamisel so tudi neštete, danes tradicionalne, kulturne in športne prireditve v GEOSS-u, ki prebujajo narodno ozavešcanje, plemenitost in medsebojno povezanost.

Pripis uredništva: Ne glede na to, dragi Peter, da predlog za priznanje ni prišel iz geodetskih krogov, smo tudi geodeti ponosni na tvoje odlikovanje, ki si ga resnično zaslužil, in ti zanj izrekamo iskrene čestitke. Naj uporabimo besede predsednika ob podelitvi, ko je med drugim rekel, da je »vsakdo od vas na svoj način zaznamoval družbo in dal zgled drugim«. Ti, Peter, si dal ne le zgled drugim, temveč si za sabo zapustil sledi in uspehe, na katere smo še danes ponosni. Želimo ti še veliko zdravih in uspešnih let.

dr. Anton Prosen

TOMAŽ BANOVEC – NAGRAJEN Z NAGRADO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE ZA IZJEMNE INŽENIRSKÉ DOSEŽKE

Matjaž Grilc, Anton Prosen

Inženirska zbornica Slovenije je v sodelovanju s Slovensko inženirsko zvezo dne 19. novembra 2003 v Ljubljani že tretjič zapored organizirala Dan inženirjev in arhitektov. Srečanje je potekalo v dveh delih. V dopoldanskem delu so v dvorani SMELT potekala predavanja, v večernem – slavnostnem delu, ki je potekalo v Stanovski dvorani Ljubljanskega gradu, pa je Inženirska zbornica Slovenije, letos drugič zapored, podelila 7 nagrad IZS za izjemne inženirske dosežke in 4 nazive častni član IZS. Med nagrajenci je bil tudi naš stanovski kolega **Tomaž Banovec, univ. dipl. inž. geod.**

V nadaljevanju podajamo utemeljitev nagrade.

Razvoj posamezne stroke temelji na vrsti dejavnikov – so pa med nami ljudje, ki s svojim delovanjem ta razvoj pospešijo in lahko povzročijo velike premike v narodovi zakladnici strokovnega znanja. Eden takih »motorjev« stroke je tokratni nagrajenec Tomaž Banovec, raziskovalec po srcu, ki je dosežke svojega prodornega, analitičnega duha znal pripeljati tudi v inženirsko prakso.

Že na prvem delovnem mestu, na tedanjem Inštitutu za geodezijo in fotogrametrijo, je v skupini mladih inženirjev izkazal izvirnost in vztrajnost pri uvedbi novih kartografskih metod in tehnologij v naš prostor. Avtokarta Jugoslavije iz leta 1967 in tej sledeča planinska karta Julijskih Alp pomenita začetek institucionalne kartografije za najširši krog uporabnikov pri nas. K dvigu kartografske kulture v našem prostoru je pripomogel kot pobudnik in soorganizator posebne smeri višješolskega študija geodet kartograf, kot pobudnik in soorganizator vrste posvetovanj s tega področja in tudi kot avtor priljubljenega Topografskega priročnika. Slovenska kartografija je tedaj nesramežljivo stopila ob bok tujim strokovnim centrom in tam obstala do danes.

Prvi dosežki niso ostali neopaženi in Tomaž Banovec je svoje delo nadaljeval na odgovornih vodstvenih mestih. Kot direktor razvojnega inštituta Geodetskega zavoda SRS je vodil razvoj na področju uvajanja novih vsebin in tehnologij v geodeziji, deloval na področju urejanja prostora in zelo zgodaj zaznal pomen informatike ter zato vodil in vzpodbujal razvoj prostorske informatike, geokodiranja in razvoja velikih vsedravnih geografskih informacijskih sistemov. Po začetnem delu na področju širše geodetske stroke, to je na področju svoje formalne izobrazbe, je v svoji aktivnosti kmalu močno presegel meje pričakovanega delovanja. Delo je nadaljeval na področju družbenega planiranja, kjer je bil posebej odgovoren za področja prostorskega planiranja,

informatike in tehnologije. Kmalu je bil imenovan za direktorja Centra SRS za družbeni sistem informiranja in informatiko, kjer se je, konec sedemdesetih let, ukvarjal z zakonsko ureditvijo tega področja, organizacijo povezovanja podatkov v javni upravi ter vprašanji informacijske družbe. To problematiko je sledil tudi kot direktor Zavoda SRS za statistiko – institucije, ki jo je vodil od leta 1981 pa do upokojitve v letu 2003. Pospešil je povezovanje zavoda oz. urada z uporabniki, vodil prilagajanje njihovim potrebam, soorganiziral registrsko in evidenčno ureditev države ter

povezovanja podatkov in zastopal odprtost ter boljše razumevanje statistične službe v družbi. V obdobju 1992–2003 je s sodelavci izvedel odlično in pravočasno evropeizacijo slovenske državne statistike, tako je Statistični urad danes med boljšimi uradi v Evropski uniji tudi glede na sedanje države članice.

Slika: Na sliki z leve so Matjaž Grilc – predstavnik Matične sekcije geodetov pri IZS kot predlagatelj nagrade, Tomaž Banovec – prejemnik nagrade in mag. Črtomir Remec – predsednik IZS kot podeljevalec nagrade.

Strokovna spoznanja in osebnostne poteze so Tomaža Banovca nenehno vodili v interdisciplinarni način dela. Metoda povezovanja strokovnjakov različnih profilov ostaja tako stalnica njegovega delovanja in tudi ključ do uspešne realizacije zastavljenih ciljev. Njegova sposobnost povezovanja naj bo torej vzor vsem tistim geodetom, ki delujejo izven geodezije, da se tudi na tak način da še kako vplivati na razvoj in afirmacijo stroke.

Čestitkam k nagradi se pridružuje tudi uredništvo Geodetskega vestnika.

Matjaž Grilc, univ. dipl. inž. geod.

Digi Data d.d., Opekarska 11, SI-1000 Ljubljana

dr. Anton Prosen

*UL – Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo
Jamova 2, SI-1000 Ljubljana*

NOVO VODSTVO LJUBLJANSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

Milan Brajnik

Ljubljansko geodetsko društvo je na občnem zboru dne 15. januarja 2004 skladno s pravili društva izvolilo nove člane organov društva.

Redni letni občni zbor se je po obžalovanja vredni tradiciji, tj. zaradi premaloštevilne udeležbe članov in temu posledične nesklepčnosti, pričel s polurnim odlogom. Prisotni smo čakanje na zamudnike oziroma čas do formalnega začetka zbora izkoristili za zanimivo in duhovitih komentarjev polno obujanje spominov na izvedene aktivnosti. Pregled društvenega življenja v letu 2003 je s projekcijo obsežnega slikovnega gradiva pripravil Miha Muck, eden od neumornih »kronistov«² društva, ki s fotoaparatom v roki beležijo aktivnosti članov v vseh prijetnih in tudi nekoliko nerodnih okoliščinah (beri: dremanje na tematskih večerih ali občnem zboru, gašenje žeje na strokovnih ekskurzijah, preoblačenje premočenih oblačil v hribih, pretirano prisrčne čestitke zmagovalkam in zmagovalcem po športnih srečanjih ...).

Po tej sproščeni polurni izmenjavi vtisov je predsednik društva pričel z občnim zborom, predlagal dnevni red in člane delovnega predsedstva; oboje so prisotni soglasno podprli. Predhodni, slikovno ponazorjeni pregled dela društva v letu 2003 so formalno potrdili predsednik društva, blagajničarka in predsednik nadzornega odbora s poročili, ki jih je občni zbor sprejel z odobravanjem.

Sledila je razrešitev starih in izvolitev novih organov društva, ob kateri so prisotni člani posebej pohvalili delo razrešene ekipe. Prisotni so z izvolitvijo potrdili celotni predlog kandidacijske liste, ki jo je predstavil dotedanji predsednik društva.

Slika 1: Sproščeni delovni predsedstva je verjetno plod kvalitetnih poročil o delu v letu 2003.

Slika 2: Dotedanji predsednik Miloš Šušteršič je podal poročilo o delu društva v letu 2003.

Prisotni na občnem zboru so za člane organov društva izvolili:

Izvršni odbor društva:

Predsednik:

Člani:

Milan Brajnik

Igor Cergolj

Janez Dotti

Matej Hašaj

Jana Knific

Helena Kokalj

Miha Muck

Sandi Parkelj

Miloš Šušteršič

Nadzorni odbor:

Predsednik:

Namestnik predsednika:

Član:

Andraž Šinkovec

Igor Karničnik

Ferid Daca

Častno razsodišče:

Predsednik:

Člana:

Pavel Zupancič

Nace Perne

Božena Lipej

Novi predsednik se na tem mestu posebej zahvaljujem za zaupanje, ob tem pa poudarjam, da je odgovornost pred članstvom še dodatno povečana zaradi precejšnje doseganje aktivnosti društva. Izvršni odbor društva v predhodnem mandatu je pod taktirko dolgoletnega predsednika Miloša Šušteršiča z veliko uigranostjo dosegel zavidljivo raven izvedenih aktivnosti. V imenu članstva, novega izvršnega odbora in osebno se za opravljeno delo vsem še enkrat zahvaljujem.

Slika 3: Kandidat za predsednika se trudi s predstavitvijo programa in zbira točke (glasove).

Slika 4: Prisotni člani pred izvedbo volitev (odločitve terjajo tehten razmislek).

V programu za leto 2004, ki je bil predstavljen in potrjen v nadaljevanju občnega zboru, si novi člani izvršnega odbora, poleg že utečenih aktivnosti, zastavljamo prednostno nalogo pri animaciji in pritegnitvi mlajših kolegov k delu v društvu, nadaljevali bomo z izvedbo tematskih večerov (v preteklem, prvem letu izvedbe zelo dobro sprejetih), ob tem pa kot najbolj zahteven projekt predvidevamo organizacijo prireditve ob 10. obletnici postavitve obeležja na točki I. reda - Krim.

Program aktivnosti v letu 2004:

- *organizacija (najmanj) dveh geodetskih tematskih večerov*
- *udeležba na zimskih igrah geodetov*
- *organizacija smučarskega izleta društva*
- *organizacija tradicionalnega planinskega izleta v tujino*
- *organizacija enodnevne strokovne ekskurzije*
- *organizacija srečanja geodetov na Krimu (sobota, 5. 6. 2004)*
- *udeležba na letnih športnih igrah geodetov*
- *organizacija športnega srečanja s Celjskim geodetskim društvom*
- *organizacija počastitve 10. obletnice postavitve obeležja na Krimu (1. oktober 2004)*

Predstavljeni program velja tudi kot vabilo vsem članom k čim številčnejši udeležbi!

Občnega zbora se je udeležil tudi predsednik Zveze geodetov Slovenije, mag. mag. Bojan Stanonik, ki je po pozdravu in čestitkah novemu vodstvu društva, podprl predlog o izvedbi jubilejne proslave ob 10. obletnici postavitve obeležja na Krimu. Ta prireditev bo osrednja predstavitev stroke v letošnjem volilnem letu in letu vstopa v Evropsko unijo, zato zasluži podporo vseh slovenskih geodetov.

Zbor je nadalje, navkljub težavam s financiranjem aktivnosti društva in tudi Zveze geodetov Slovenije, potrdil predlog o nespremenjeni višini članarine za leto 2004 ter na osnovi pobud posameznih članov načrtoval nekaj novih aktivnosti, ki bi jih lahko izvedli v bodoče. Izmenjava mnenj in idej se je nadaljevala še dolgo po zaključku zbora ob polni mizi dobrot.

V zaključku bi kot novi predsednik društva rad ponovil, da se bom tudi v bodoče trudil za uravnoteženo sožitje strokovno in družabno obarvanih aktivnosti društva. Naše druženje mora biti v prvi vrsti spontano in prijetno, a tudi stroki koristno, z nenehnim zavedanjem o nujnosti usklajenega nastopa vseh akterjev za doseg boljšega geodetskega jutri. To zavedanje se bom trudil prenesti na vse člane društva, še posebej na mlajše kolege, ki jim bo ta jutri (upam) še dolgo rezal vsakdanji kruh.

Milan Brajnik, univ. dipl. inž. geod.

Geodetski inštitut Slovenije, Jamova 2, SI-1000 Ljubljana

E-pošta: milan.brajnik@geod-is.si

Slikovno gradivo: Miha Muck

GZS d.d., Zemljemerska 12, SI-1000 Ljubljana

E-pošta: miha.muck@gzs-dd.si

STROKOVNA ESKURZIJA MALTATAL

Milan Brajnik

Ljubljansko geodetsko društvo vsako leto pripravlja dobro obiskane strokovne izlete, ki programsko združujejo dodatno usposabljanje članov z družabnimi oziroma izletniškimi aktivnostmi. Po načelu »nikoli ni prepozno«, poročamo o – že 18. septembra 2003 izvedeni – strokovni ekskurziji s predstavitvijo postopkov izgradnje vodnih pregrad za potrebe elektrogospodarstva.

Ogledali smo si koroško »dolino slapov« Maltatal in preverili ustreznost sožitja visokogorskih naravnih parkov (Visoke Ture in Nockberg) z elektroenergetskimi objekti izjemnih razsežnosti (Kölnbrein).

Število prijavljenih (44 oseb, 43 članov društva in 1 dotedanji nečlan) je potrdilo zanimanje za tovrstne strokovne aktivnosti. Izleta se je (zaradi nezgodnega primera naše kolegice) udeležilo 43 oseb, kar dodatno potrjuje aktualnost.

Program ekskurzije:

9:30 Panoramski ogled doline

10:00 Vodeni ogled objekta in predstavitev izgradnje

12:00 Predstavitveni film in kosilo

14:00 Popoldanski ogledi znamenitosti

Slika 1: Sožitje visokogorskega naravnega parka z elektroenergetskimi objekti izjemnih razsežnosti

(foto: Miha Muck).

Slika 2: Usločena, 200 metrov visoka pregrada je tudi zbirališče drznih bungee skakalcev, ki z oznakami rekordnih skokov izzivajo kolege

(foto: Miha Muck).

Dolina Maltatal je tudi sicer priljubljen izletniški cilj v sosednji državi, ki s svojimi naravnimi danostmi omogoča vrsto aktivnosti preko celega leta ter tako predstavlja eno od znanih izhodišč gornikov, jadralnih padalcev, veslačev na divjih vodah in smučarjev. V tem idiličnem okolju so leta 1993 zaključili izgradnjo sistema vodnogospodarskih objektov izjemnih razsežnosti, s primarno zaježitvijo na nadmorski višini 1900 m in kapaciteto 200 milijonov m³, kar odgovarja shranjenim 588,3 milijona kWh energije!

V strokovno obarvanem ogledu so nam tamkajšnji strokovnjaki predstavili potek izgradnje in postopke stalnega nadzora pomikov na tem izjemnem objektu. Ogledali smo si jez in nadzorni objekt, notranjost jez, posamezna kontrolna mesta in uporabljene tehnike meritev.

Izkušnje avstrijskih strokovnjakov so prav na primeru te zaježitve posebej poučne, saj je bila gradnja pravzaprav zaključena že v daljnem letu 1976, ko so pričeli s polnitvijo akumulacije primarne zaježitve. Nov koncept gradnje »vitkih«
pregrad je skupaj s sistemom tlačnih cevovodov in zaporednih ostalih elektroenergetskih objektov obljubljal izjemno komercialno uspešnost. Žal so nepredvidene težave (vzgonske sile vode, ki je prodirala pod jez, in nepričakovani bočni pritiski kamnine) ogrozile projekt in preprečile delovanje sistema pod polno obremenitvijo. Deformacije jez so v sredinski točki dosegale nedopustne vrednosti okrog 60 cm že pri polovični obremenitvi, zato so po obsežnih dodatnih raziskavah pristopili k zamudni in izjemno dragi sanaciji, ki se je dejansko zaključila šele leta 1993. Od tedaj sistem deluje v skladu s pričakovanji in (ob stalnem, tudi geodetskem nadzoru) pomembno prispeva k energetske stabilnosti naše sosede. Hidroelektrarne tega sistema oskrbujejo omrežje z električno energijo izključno v območju

Slika 3: Namesto običajnih planinskih podvigov smo se člani tokrat lotili jamarstva – dostop v sistem nadzornih prehodov znotraj jez

(foto: Miha Muck).

Slika 4: Po temačnem in hladnem "podzemlju" nam je odgovarjalo nastavljanje soncu – razgledišče med Hodiškim in Vrbskim jezerom

(foto: Miha Muck).

pokrivanja vršne potrošnje (ure konic), vso ostalo proizvedeno energijo pa namenjajo za prečrpavanje vode v višje ležeče akumulacije. Voda iz primarne akumulacije se do izpusta v reko Dravo tako osemkrat uporabi za pogon turbin v tem sistemu, kasneje pa skrbi za uravnotežen pogon vrste elektrarn (tudi slovenskih).

Celotna ekskurzija je v splošno zadovoljstvo minila brez zapletov, program je bil korektno izveden, vtise pa je poglobila dogovorjena pomoč »sončne uprave« - udeleženci smo bili za zavzetost nagrajeni z izjemnimi vremenskimi pogoji, saj smo se v jasnem in brezvetrnem vremenu na višini 2000 m razgledovali po okoliških vršacih kar v kratkih rokavih.

V popoldanski program smo, na sugestijo poznavalca in zaradi izjemne vidljivosti, dodatno vključili še obisk razglednega stolpa Piramidenkogel na hribu med Hodiškim in Vrbskim jezerom, kjer smo, navkljub poznemu popoldnevu in slepeče nizkemu soncu, preverili lepote zibelke slovenstva. Izjemen dan smo zaključili s prijetno večerjo v Radovljici.

Milan Brajnik, univ. dipl. inž. geod.

Geodetski inštitut Slovenije, Jamova 2, 1000 Ljubljana

E-pošta: milan.brajnik@geod-is.si

SNEŽNIK 2003

17. PLANINSKI POHOD LGD

Nace Perne

Na začetku leta smo imeli čisto druge načrte. Že na občnem smo za planinski pohod za leto 2003 izbrali Rilo v Bolgariji in pravočasno pripravili program ter izbrali turistično agencijo in začeli zbirati prijave. Bolj ko se je bližal dan odhoda, več je bilo odjav in teden dni pred pohodom smo na veliko jezo agencije izlet odpovedali. Po odpadli Bolgariji je prišel predlog za Cinque Terre ob Ligurskem morju, ki tudi ni doživel izvedbe. Bomo pa eno leto brez planinske ture, smo bili na koncu že pomalem ravnodušni, saj se zaradi enega neizpeljanega izleta še ne bo svet podrl. Glave so padale, je nekoč modroval star partizan, pa se nismo preveč sekirali.

No, tako ravnodušni le nismo bili in smo poskusili še v tretje. Odločili smo se za enodnevni izlet na Snežnik in izbrali dan D. 25. oktober je zadnji dan, ko kažejo ure poletni čas, naslednji dan je že naravnano po zimskem času in, kot se za pametne spodobi, smo že v soboto 25. pomaknili ure za eno uro nazaj in dan podaljšali na 25 ur - za primer, če bi se kje zamudili.

Ob 8.00 zjutraj je 20 pohodnic (ne pohotnic) in pohodnikov posedlo sedeže avtobusa, ki je čakal pri Dolgem mostu, obrnjen proti Notranjski. Ko smo »jemali kilometre«² proti Logatcu, smo zaskrbljeno gledali sneg ob cesti, ki ga je bilo z vsakim kilometrom več. Pet dni pred pohodom je neprestano deževalo in snežilo, zato smo začeli dvomiti o točnosti informacij, ki smo jih dobili s Sviščakov, češ da premorejo le 10 cm snega. Kaj, če ga je na Snežniku namedlo čez meter, pa še megla in zameti naj se pojavijo zraven? Ko smo drveli mimo Postojne, smo padli v jasnino, snega ob cesti je zmanjkalo in pred nami se je bohotil mogočni Snežnik, ki se je ves bel kopal v jesenskem soncu.

Snežnik je s 1796 m najvišja slovenska gora zunaj Alp in Karavank. Ker njegov vrh več kot pol leta pokriva sneg, je bil že v rimskih časih imenovan Mons Albius (bela gora). Valvasor je o njem zapisal, da se z njega vidi v Italijo pa v Dalmacijo, na Hrvaško in v Turčijo. Obdaja ga strašna gozdna divjina. Še zdaj je tako, le Turčija je odšla malo bolj proti vzhodu.

V Ilirski Bistrici smo zavili proti Sviščakom in po dobrih 20 km parkirali pri planinskem domu. Na hitro smo skočili v gozderje, zbasali v nahrbtnike topla oblačila in krenili po gazi proti 2 uri oddaljenemu vrhu. Sredi koledarske jeseni smo se znašli v snežnem, hladnem in jasnem zimskem dnevu. Snežnik je treba doživeti v snegu in to smo doživeli. Takšno vreme je lahko le podarjeno. Da doživiš Snežnik brez vetra in s takšnim razgledom, kot ga je opisal Valvasor, je lahko le srečno naključje.

Slika 1: Na začetku (fotografija: Helena Kokalj, GZS d.d.).

Slika 2: Pogled na Snežnik (fotografija: Helena Kokalj, GZS d.d.).

Slika 3: Še malo, pa bomo na vrhu (fotografija: Helena Kokalj, GZS d.d.).

Slika 4: Skupinska slika na vrhu Snežnika (fotografija: Helena Kokalj, GZS d.d.).

Koča na vrhu je bila odprta in dobro ogreta. Iz nahrbtnikov so lezle flaške, klobase, sendviči in druge podobne dobrrote, oskrbnik pa nas je napajal s čajem. Kot se za zemljemerce spodobi, smo na vrhu pregledali stabilizacijo trigonometrične točke prvega reda (podobno kot leto prej na Veliki Kopi) in naredili nekaj gasilskih posnetkov, se razgledovali po Gorskem Kotarju, Kvarnerju, Istri in sploh po celi Sloveniji, ki je ležala pod nami. Snežnik redkokdaj ponuja tako prelesten razgled. Na Sviščake smo se vrnili v raztrgani koloni in se zbrali v domu, kjer smo se zaklepotali z razgretimi Primorci. Druženje bi se še nadaljevalo, če nas ne bi z Mašuna klicali na kosilo, ki bi se mu lahko reklo zgodnja večerja.

Slika 5: Zimska idila (fotografija: Kostja Divjak, GZS d.d.).

Do Mašuna je poleti po gozdni cesti 9 km, pozimi je treba nazaj čez Ilirsko Bistrico, kar se nabere za 45 km obvoza. Po drugem klicu nestrpnih gostiteljev smo bili še slab kilometer od gozdarskega centra, ki leži sredi snežniških gozdov in se ponaša z odličnim lovskim gostiščem. Postregli so nam jelenov golaž z njoki in mešano solato, vse smo zalili z odličnim refoškom in laškim rizlingom. Pohod je ves čas spremljalo veselo vzdušje, ki je trajalo vso pot do Ljubljane. Baterije so za nekaj časa napolnjene.

NOVOLETNO SREČANJE UPOKOJENIH ČLANOV LGD

Tatjana Šteblaj

Novoletno srečanje upokoencev se je začelo 2. decembra 2003 ob 14.30 na končnem avtobusnem postajališču na Viču. Poln avtobus upokojenih geodetov, članov LGD, se je odpravil na vsakoletno novoletno srečanje – tokrat malo drugače. Pri izbiri dneva smo imeli resnično srečo. Dan je bil čudovit, da si glede na zimski čas boljšega ne bi mogli zamisliti.

Po prisrčnih pozdravih kolegov – nekateri se morda niso videli celo leto – in kratkem klepetu, medtem ko smo čakali, da smo se vsi zbrali, smo se udobno posedli v avtobusu. Bili smo točni – vzeli si nismo niti akademske četrti – in že smo se odpeljal proti Dolenjski, bolj natančno proti Muljavi.

Naša prva postaja je bila bližina Krške vasi, kjer smo na bližnji kmetiji dobili strokovno vodstvo; od tam smo se peš odpravili po kratki urejeni potki do Krške jame, kjer izvira reka Krka. Dostop v kraško jamo je skozi urejen vhod, domačini pa so jo nekdaj uporabljali kot zavetišče pred Turki. Čeprav še ni povsem raziskana, si je zanimivo ogledati njene kapniške oblike. Nemalo nas je tudi presenetilo, ko smo s svojim prihodom in lučjo zmotili mir dveh pravih, živih človeških ribic, sicer resda v akvariju, ampak pravijo, da jih je v tej jami kar precej. Prav na koncu rova pa nas je razveselil še pogled na jezero, ki se zajeda v skalno votlino. Pred vhomom v jamo, kjer se reka prikaže na dan, je bilo pod vodo lepo videti številne izvire, v katerih voda privre skozi pesek in nadaljuje svojo pot kot najdaljša in ena najlepših rek v Sloveniji.

Slika 1: Obisk izvira Krke.

Ob povratku so nas na domačiji »Pri – kako se ji že reče?« pričakali z domačim žganjem in borovničevcem. Ob skladbah slovenskih narodnih – ki nam jih je na citre zelo lepo zaigrala domača hči, ki obiskuje še osnovno šolo – in pijači nas ni prav nič zeblo, čeprav smo bili zunaj.

Pot smo z avtobusom nadaljevali do prenovljene gostilne Obrščak, kjer naj bi nas po besedah našega predsednika društva čakalo presenečenje.

Posedli smo se v sobi s krušno pečjo, urejeni v prijetnem domačem vzdušju. Prav hitro je stekel pogovor skupinic posameznih omizij, prijetno vzdušje pa je še dopolnila živa glasba mlade domačinke na harmoniki. Kot vedno, kadar nam je prijetno, je tudi tokrat čas hitro mineval. Nismo se še prav dosti pomenili, ko so nam že postregli z zelo dobro pripravljeno kmečko pojedino in pijačo. Čeprav nekateri niso navajeni večerjati pozno, so bile kritike pohvalne, nekateri pa so si verjetno mislili: »Vsaj ni zopet piščanec!«

Ko smo bili po obilni večerji ravno v fazi, da bi se kar nekje zleknili, priklovrati v gostilno sam Krjavelj! Prav zagnano nam je pripovedoval zgodbo, kako je on sam hudiča na dvoje presekal. Saj mu nismo hoteli verjeti, pa je pripovedoval tako doživeto, da nam ni bilo druge. Je bil pa res dober, pravi kempelc.

Slika 2: Naše upokojece je obiskal tudi Krjavelj.

Kolovratež, kot je bil, nas je kmalu zapustil, mi pa smo tudi počasi začeli dobivati domotožje. V poznih večernih urah smo se pripeljali v Ljubljano. Za nami je bil prijeten dan in upam, da se ga bomo še lep čas spominjali.

Tatjana Šteblaj, inženirka kartografije,
upokojenka
E-pošta: tatjana.steblaj@geod-is.si

IN MEMORIAM

MATIJA KLARIČ (1912–2003)

Od našega 91-letnika smo se poslovili 16. oktobra 2003. Podatki iz njegovih uradnih virov nam povedo, da se je Matija Klarič rodil na Štefanovo leta 1912 kot sin revnih staršev.

Leta 1932 je z odličnim uspehom diplomiral na geometrskem odseku Tehnične srednje šole v Ljubljani, leta 1936 je v Beogradu opravil strokovni izpit, leta 1957 pa v Ljubljani posebni strokovni izpit za priznanje visoke izobrazbe iz upravno-pravne smeri.

Brez zaslombe v takratni dravski banovini je bil po diplomi – pri vstopu v državno službo – poslan na katastrske meritve v Srbijo, v Čačak. V Slovenijo se je vrnil leta 1945, kjer je prevzel vodenje Katastrskega urada v Kočevju. Leta 1948 je bil premeščen na delo v GZ SRS, zatem na Katastrski urad mesta Ljubljane in leta 1955 na GU SRS, kjer je dočakal upokojitev. V upokojitvenem spisu je navedba, da se je Matija Klarič v delu posebej odlikoval in nikoli ni bil odsoten!

Matija Klarič je bil ves čas dejaven tudi izven uradnih ur. Predaval je na strokovnih srečanjih, napisal vrsto člankov v glasilih Zveze geodetov Slovenije, eno mandatno obdobje bil predsednik republiškega geodetskega društva, predsedoval II. kongresu Zveze GIG Jugoslavije in sodeloval kot predstavnik geodetov na številnih mednarodnih srečanjih.

In kakšne so bile v imenu Zveze geodetov Slovenije (Milan Naprudnik) zaključne poslovilne besede na ljubljanskih Žalah?

Dragi Matija!

Ni lepo, da si nas tako na hitro zapustil, lansko leto si praznoval 90-letnico in v Geodetskem vestniku sem Ti v imenu slovenskih geodetov namenil nekaj vrstic in izrazil prepričanje, da bo nadaljevanje sledilo ob naslednji okrogli obletnici. Ni se tako izteklo, zato pa velja zate, Matija, izrek starih Rimljanov: "Kogar bogovi ljubijo, mlad umre". In res: še letos sva se srečala na Tvoji

vsakodnevni poti Golovec–Orle; lansko leto pa smo si veselo nazdravili ob koncu leta in si segli v roke na našem geodetskem očaku Krimu. In zato velja zate rimski izrek, lahko Ti samo zavidamo.

In na koncu – dragi Matija: mnogo si nam pomenil, še več dal. Cenili smo Tvojo pripadnost stroki in podporo naši generaciji, ko smo pred 10 leti iskali izhod iz krize. Kot predpostavljen si bil dosleden, a hkrati pravičen in tovariški, kot sodelavec si bil nadvse dragocen.

Hvala ti za vse in drži se!

dr. Milan Naprudnik

IN MEMORIAM

JOŽE VOVK (1926–2003)

Vse, ki smo ga poznali, ki smo z njim delali v stroki, z njim sodelovali pri raznih športnih prireditvah, se z njim tako ali drugače družili in prijateljevali, je globoko ganila žalostna vest, da se je 9. 10. 2003 od nas nenadoma poslovil Jože Vovk, rojen 11. 3. 1926. Naše vrste so tako izgubile še enega prizadevnega geodeta, stalnega sodelavca v naši stanovski organizaciji, organizatorja mnogih športnih, zlasti smučarskih prireditev v okviru Zveze geodetov Slovenije.

Na Gradbenem tehnikumu, geodetskem odseku v Ljubljani, je šolo končal v drugi povojni generaciji s skrajšanim, a zato strnjениm učnim programom. Bilo je le 16 maturantov. Takrat smo pisali leto 1950, komaj pet let po končani vojni. Spomnimo se – bile so še živilske nakaznice in s prehrano po terenu je bilo izredno težko.

Zaposlil se je na Geodetskem zavodu v Ljubljani. Zavodu je ostal zvest vse do upokojitve, junija 1990. Z zavodom se je identificiral, z njim je preživel vse razvojne faze – od velikega vsesplošnega pomanjkanja do visokega tehnološkega razvoja – sodobnih elektronskih inštrumentov in računalniške obdelave podatkov. Opravljal je najrazličnejša strokovna dela – na terenu in v pisarni, pač v skladu s potrebami zavoda. Geodezijo, društveno dejavnost in športno delovanje geodetov je spremljal tudi po upokojitvi, vse dokler mu ni odpovedalo srce.

Svojo delovno pot je začel v težkih povojnih časih, ko je še vsega primanjkovalo: od hrane, obleke in obutve do geodetskega inštrumentarija. Le delovne vneme je bilo dovolj. Tako je skupaj s sodelavci premagoval težke razmere pri geodetskih meritvah na raznih terenih, od izmer za ceste, raznih industrijskih objektov do arondacij, novih izmer in podobno. Dela je bilo pogosto treba opraviti kljub dežju, mrazu, snegu in drugim težkim razmeram. Takrat se je delalo praktično vse dni v tednu – sobota je bila itak normalni delovni dan – tudi ob nedeljah. Dela je bilo veliko, geodetov pa premalo. Primanjkovalo je tudi geodetskih inštrumentov in pogosto je bila treba vzeti v roke sicer že odslužena orodja.

Vsaj v drugi polovici njegove aktivne delovne dobe se je angažirano vključil v delovanje zavoda. Sodeloval je v organih upravljanja zavoda, delavskem svetu, upravnem odboru in v raznih

komisijah. V času znane gospodarske reforme, ko je nastopilo pomanjkanje geodetskih del in je grozila nezaposlenost geodetov, se je prizadevno vključil tudi v premagovanje te problematike. Sočasno se je vključeval tudi v sindikalno gibanje in društveno dejavnost. Bil je glavni organizator vseh družabnih in športno-rekreativnih prireditev na GZ.

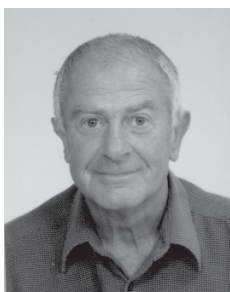
Jožeta bomo ohranili v spominu tudi kot dobrega športnika, predvsem organizatorja športno-rekreativnih iger geodetov. Če ni bil vodja takih prireditev, je zagotovo v vseh aktivno in prizadevno sodeloval kot soorganizator. Rad je imel predvsem smučanje in vse smučarske prireditve geodetov doslej so bile z njim neposredno povezane. Gojil je tudi druge zvrsti, saj je bil vedno med najvidnejšimi organizatorji pohodov, tekov in kolesarjenj na Krim.

Vsi, ki smo ga poznali, smo ga bili veseli tudi v družbi. Vedno je rad poklepetal s svojimi kolegi, vedno je imel na zalogi kakšno zanimivost. Tudi v strokovnem društvu je bil vedno dobra in zanesljiva opora.

Pogrešali ga bomo. Prezgodaj nas je zapustil, a naša usoda je taka - nepredvidljiva in z njo se pač moramo sprijazniti.

V imenu vseh sodelavcev, stanovskih kolegov in prijateljev se Jožetu Vovku zahvaljujem za vse, kar je storil tako za geodezijo kot za naše strokovno društvo.

IN MEMORIAM

BOŽIDAR VALIČ (1933–2003)

Sredi poletja, ob koncu julija, je v sedemdesetem letu prenehalo biti srce Božidarja Valiča. Na 50-letnico mature v Maribor je maja še prišel, vendar je bil že zelo bolehen. Srce mu je nagajalo že dalj časa. Rodil se je 27. novembra 1933 v Preddvoru.

Po maturi se je leta 1953 najprej zaposlil na Geodetskem zavodu v Ljubljani. Od leta 1957 do 1960 je delal na Gozdarski poslovni zvezi v Kranju. Večji del svoje delovne dobe pa je prebil na Katastrskem uradu, poznejši Geodetski upravi v Škofji Loki, in sicer od 1960 do upokojitve 1995. Vse do leta 2001 je še delal honorarno pri zasebnem podjetju Expro v Ljubljani.

Še preden se je preselil v Škofjo Loko, se je poročil. Zapustil je sina in hčerko, žena pa mu je umrla že leta 1995, ko je tudi odšel v pokoj. V Škofji Loki sta si z ženo zgradila lasten dom, v katerem zdaj stanuje sin Mitja z družino.

Božidar Valič, vsi, ki smo ga poznali, smo mu rekli Božo, je bil prijazen geometer, dober kolega in cenjen med ljudmi po terenih, kjer je opravljal razna geodetska dela. Največ se je ukvarjal s parcelacijami, malimi meritvami in določanjem posestnih mej.

Še bolj kot v stroki je bil Božo znan v športu. Bil je zagotovo najboljši smučar v svoji kategoriji med geodeti, kar je redno dokazoval na tekmah, ki jih prireja Zveza geodetov Slovenije. Vse te tekme je tudi pomagal pripravljati.

Božo se je v alpskem smučanju uveljavil v svojem matičnem klubu Alpetour v Škofji Loki in celo v slovenski reprezentanci. Več let je bil aktivni tekmovalec, od začetka 60. let prejšnjega stoletja pa je dejavno sodeloval v svojem matičnem klubu. S tem klubom in tudi z reprezentanco je mnogo potoval. Poleg različnih smučarskih terenov nekdanje Jugoslavije je bil še v Avstriji, Nemčiji, Italiji, Švici, Češki in Bolgariji. Na raznih tekmovanjih je dosegel več prvih, drugih in tretjih mest, za kar je dobil mnogo pokalov, kolajn in drugih priznanj.

Pri pripravi terenov za zimsko olimpiado na Bjelašnici je bil pet let dobrodošel in upoštevan svetovalec. Opravil je tudi sodniški izpit, vodil več mednarodnih tekem, bil podpredsednik

smučarskega društva itd. Skoraj 40 let je bil tudi zelo delaven član Avto-moto društva v Škofji Loki, za kar je dobil plaketo Avto-moto zveze Slovenije.

Božo bo ostal v trajnem spominu vsem sošolcem kot odličen kolega; vsem, ki so ga poznali, pa kot dober in nesebičen prijatelj. Spominjali se ga bodo vsi tisti številni prijatelji in znanci iz smučarskih vrst, s katerimi se je družil in dosegal zavidljive uspehe, najprej kot tekmovalec, pozneje kot organizator športnih prireditev.

MISLI OLGE KOLENC

Potujem k sebi. Ta pot je dolga, ta pot je najtežja.

Je čas, ko spreminjamo svet, in je čas, ko svet spreminja nas.

Življenje je kot igra na srečo. Na eni strani dobivamo, na drugi izgubljam. Na koncu se tako ali tako vse izravna.

Še o starem pravilu DAJ-DAM. O ljubezni, na tehtnico položeni. Nič ti ne dam, če mi ne ustrezaš, in ti mi nič ne daš, če ti ne ustrežam! To se pravi, drug za drugega se ne žrtvujeva in se ne obdarujeva. Morda je sem pa tja kakšna kavica, to pa je tudi vse. Torej, sledi pravilo: ljubim te zaradi sebe in ti me ljubiš zaradi sebe, ker nama to, zaradi naju samih, tako ustreza.

Torej, kaj ni potem ljubezen, na tehtnico položena, ena sama velika sebičnost?

Na nedavnem potovanju sem se soočala s pretresljivimi trenutki. Na lastne oči sem videla več sreče v očeh ljudi ob podarjenem kosu kruha, kot pa v očeh znanca, ki si je v potrošniški mrzlici razvitega sveta pravkar kupil nov avto.

Razsežnost časa je v odnosu do človeškega življenja le kot preblisk, kajti tako krhki in minljivi smo, da nas še drevo preživi.

Nikoli ni prezgodaj in nikoli ni prepozno, da udejanjimo svoje sanje, ali pa samo razčistimo, kaj se vendar skriva za tistimi, nam zaprtimi vrati.

Danes bomo slišali veliko besed. Namenjene bodo tudi nam, toda mi bomo slišali samo tiste, ki jih bomo sami hoteli slišati.

Koliko ljudi bomo danes nezavedno nadzirali, obsojali, jim kreirali življenje, za katerega so odgovorni sami? Jaz bom pustila vsakemu svojo pot do sanj in raje razmišljala, kaj koristnega še lahko dam sama od sebe.

Kaj je modrost? Je sprejetje samega sebe z vsemi svojimi slabostmi in vrlinami. Je sposobnost, znati živeti dani trenutek.

Ljudje se nemalokrat obnašamo kot večče, ujete v pramen premočne svetlobe.

Včasih živimo od sanj, spet drugič živimo za sanje. Oboje je v redu, le da vmes ni preveč praznega prostora.

Nihče ne more danes manipulirati z nami, če mu sami tega ne dovolimo.

Kaj ni neodgovorno ravnanje izbirati partnerja za vse življenje, in to takrat, ko še niti sami sebe ne poznamo. Ko si ga že prilastimo v globokem prepričanju, da je to najboljša možna izbira, se nam kaj rado zgodi, da naletimo na novo, nam še ustrežnejšo ponudbo.

Nič na tem svetu ni bolj dragoceno, kot je življenje samo.

Imeli smo zavidanja vredno otroštvo. Travniki, polni živih igrač, so segali do hišnega praga, drevesa, naš plezalni vrtec, so silila v okna. Pozimi smo si kar v veži naredili smuči in potem smo, utrujeni in premočeni od celodnevni dogodivščin, zaspali na peči, še preden so bile pravljice končane. In mama, mama je bila vedno dosegljiva.

Nikoli ne smemo imeti vsega, kajti potem ni ničesar več, kar nas še lahko osreči.

Zaljubljenost je huda bolezen. Zamegli nam razum in ko spet začnemo razmišljati s trezno glavo, je ponavadi že prepozno.

Nekateri ljudje se obnašajo in živijo tako kot rastline ovijalke. Svojih ugodnosti se zavedo šele takrat, ko odmre njihovo matično drevo.

Kako čudovit je občutek, ko se skozi pesem razgališ. Ko ni potreben tisoč in en scenarij, da prikriješ svoje slabosti. Ko si to, kar si, z vsemi človeškimi napakami in vrlinami.

Kdo ve, kakšen bo danes moj mozaik. Nikoli se ne ve, kaj se skriva na navaden dan med čisto navadnimi kamni.

Naša negativna čustva, kot so sovraštvo, nevoščljivost, ljubosumje, veliko bolj škodujejo nam samim, kot pa tistim, ki so jim namenjena.

Vsak dan znova tekamo skozi labirinte svojih iluzij in večamo kup nepotrebne navlake, ki nas utesnjuje, ki nas poseduje.

Kaj je osamljenost? Je nepoštena zahteva, da so drugi odgovorni za našo srečo. Naša življenja so polna takih in drugačnih norm, ki si jih postavljamo sami.

Jaz pa sem tako srečen človek, ne glede na to, v katere kvadratke so me postavili.

Umetnost in čar vsakega življenja je v njegovi individualnosti, predvsem na stopnji zavedanja, ko smo sposobni sami prevzeti odgovornost za svoja početja in ne dovolimo nikomur več, da nas ovira.

Najlažje učimo druge ljudi tisto, česar sami ne znamo.

Olga Kolenc

Območna geodetska uprava Nova Gorica

E-pošta: olga.kolenc@gov.si